

Affaldshåndteringsplan for Ringkøbing-Skjern Kommune

2015-2024

Marts 2015

Ringkøbing-Skjern Kommune

Affaldshåndteringsplan for Ringkøbing-Skjern Kommune

2015-2024

Denne affaldshåndteringsplan er et værktøj for Ringkøbing-Skjern Kommune i sin planlægning og prioritering af det daglige arbejde på affalds- og genbrugsområdet. For nemheds skyld, kaldes den i nedenstående for affaldsplan.

Læsevejledning

1. Indledning: Formål og struktur
2. Planen kort fortalt: Resume af affaldsplanen
3. Nationale rammer for affaldshåndteringen: Nationale regler og mål
4. Kortlægning: Beskrivelse af ordninger, mængder og affaldsbehandling i dag
5. Målsætning: Målet for den fremtidige håndtering af affald i kommunen
6. Plan for affaldshåndtering: Planlagte initiativer, mængder og økonomi
7. Mængder, økonomi og miljø: Planens konsekvenser for mængder, miljø og økonomi
8. Bilag: Mængder i 2013 for både kommunalt indsamlet affald og erhvervsaffald samt prognose for fremtidige mængder og genanvendelse.

Grafer

Graferne i affaldsplanen giver en oversigt over, hvorledes Ringkøbing-Skjern Kommune håndterer affaldet. Graferne viser enten mængder i ton eller procentvise fordelinger af affaldet fordelt på affaldstyper. Derudover viser en række af graferne hvor meget CO₂, der spares ved at genanvende og/eller forbrænde affaldet i stedet for at deponere det. Besparelsen vises som negative værdier.

Definitioner

Der bruges en række faglige ord for affaldstyper i affaldsplanen. Nedenfor finder du forklaring på de mest brugte faglige ord.

Affaldsfraktion: Affald, der er af en bestemt type materiale, som fx papir, glas, træ, m.m.

Dagrenovation: Affald og genanvendelige materialer fra husstande, der er småt nok til at komme ned i en skraldepose. Udover restaffald omfatter dette papir, emballager i glas, metal og plastik, organisk affald, batterier. Affaldet kan indsamles både fra husstanden eller via miljø/døgnstationer og genbrugspladser.

Storskrald: Affald fra husstande, der er for stort til at komme ned i en skraldepose, herunder cykler, papkasser, farligt affald, elektronik, tøj, møbler, køleskabe m.m.

Bygge- og anlægsaffald: Affald fra nedrivning og konstruktioner, der afleveres på genbrugspladserne.

Haveaffald: Affald fra haver i form af træ, grene, blade, græs og stød.

Husholdningsaffald: Dagrenovation, storskrald og haveaffald udgør tilsammen husholdningsaffaldet.

Genbrug: Affaldet renses og genbruges direkte uden yderligere behandling. Fx flasker med pant og tøj til genbrugsbutikker.

Genanvendelse: Affaldet forarbejdes, og genanvendes i ny form, i stedet for at blive deponeret eller brændt. Fx papir, der renses og produceres nyt papir af.

Anden nyttiggørelse: Affaldet nyttiggøres fx til energiproduktion ved fx affaldsforbrænding.

Farligt affald: Miljø- og sundhedsfarligt affald, der skal indsamles og håndteres særskilt.

Affaldsforebyggelse: Mindre produktion af affald fx ved at undgå madspild, eller reparere og genbruge kasserede produkter, der ellers ville være blevet til affald.

Genbrugsplads: En bemandet plads, hvor der føres tilsyn med og gives vejledning i sortering. Pladsen er altid bemandet i åbningstiden.

Døgnstation og miljøstation: Ubemandede pladser med mulighed for at aflevere forskellige affaldsfraktioner. På døgnstationer kan afleveres flere fraktioner end på de mindre miljøstationer.

Indhold

Affaldsplan 2015-2024	5
Indledning.....	5
Planen kort fortalt	6
Kortlægning	6
Målsætning.....	6
Plan for affaldshåndtering	6
Planens konsekvenser	6
Nationale rammer for affaldshåndteringen	7
Affaldsplanen.....	7
Regeringens ressourceplan	7
Affaldsregler i øvrigt	8
Kortlægning	9
Affaldsordninger i dag	9
Affaldsbehandling i dag	11
Målsætning.....	15
Affald er ressourcer	15
Mål for planperioden.....	15
Plan for affaldshåndtering	16
Initiativer frem til 2018.....	16
Nye muligheder for at aflevere affald	18
Mængder, økonomi og miljø	19
Affaldsprognose.....	19
Genanvendelse og miljø	19
Økonomiske konsekvenser	19
Bilag 1 – affald indsamlet af kommunen	21
Bilag 2 - Registreret erhvervsaffald i det nationale AffaldsdataSystem 2013	22
Bilag 3 - Prognose	23

AFFALDSPLAN 2015-2024

Vi opfatter umiddelbart affald som værdiløs og tænker blot på, hvordan vi lettest kommer af med det.

Men affald indeholder ressourcer, der kan genanvendes - ressourcer som jorden ikke har uanede mængder af.

Derfor er det vigtigt, at vi udvikler, måden vi håndterer affaldet på, så det både er let at sortere rigtigt for den enkelte, og så det er muligt at udnytte de mange ressourcer i affaldet bedst muligt.

Indledning

Ringkøbing-Skjern Kommunes affaldsplan omhandler håndtering af affald fra husholdningerne i kommunen og fra kommunens institutioner og virksomheder.

I 2010 blev erhvervsaffald, der leveres til genanvendelse, konkurrenceudsat, og derfor er det ikke længere kommunens opgave at håndtere dette. Det er derfor heller ikke omfattet af denne affaldsplan, bortset fra afsnittet om kortlægning af de samlede affaldsmængder i kommunen.

Affaldsplanen dækker perioden 2015 til 2024. Den indeholder en detaljeret plan for perioden 2015 til 2018 og en overordnet plan for den resterende del af perioden. Planen består af tre dele - en kortlægningsdel, en målsætningsdel og en planlægningsdel.

Kortlægningsdelen: Formålet med kortlægningsdelen er at udarbejde et godt baggrundsmateriale, der kan danne grundlag for det fremadrettede arbejde omkring målsætninger og heraf følgende planer for affaldshåndtering i kommunen.

Målsætningsdelen: Indeholder kommunens overordnede målsætninger på affaldsområdet.

Planlægningsdelen: Indeholder oversigt over de initiativer, som skal igangsættes i perioden 2015-2018.

Endelig er gennemført en vurdering af de fremtidige konsekvenser af planen – miljømæssigt, mængdemæssigt og økonomisk.

Mål og initiativer for affaldshåndteringen i Ringkøbing-Skjern Kommune er behandlet af byrådet i 2013.

PLANEN KORT FORTALT

Der genanvendes allerede meget affald i Ringkøbing-Skjern Kommune. Set i forhold til alt affald fra husholdninger og erhverv, så genanvendes 71 % af alt affald i kommunen.

Men vi kan stadig genanvende mere af bl.a. emballageaffald og organisk affald fra husholdninger. Af udvalgte (fokus)materiale i husholdningsaffaldet skal vi øge genanvendelsen fra 35 % i dag til mindst 50 % i 2022.

Kortlægning

I Ringkøbing-Skjern Kommunes miljø- og døgnstationer og genbrugspladser leveres der store mængder sorteret affald til genanvendelse, og allerede i dag udnytter vi en stor del af affaldet til nye råvarer. Samlet genanvendes 71 % af alt affald fra husholdninger og virksomheder, hvoraf en stor del stammer fra virksomheder. 80 % af erhvervsaffaldet genanvendes, dog genanvendes kun 35 % af fokusmateriale i husholdningsaffaldet. Næsten alt det affald, der ikke genanvendes, forbrændes og producerer dermed el og varme, og kun 5 % deponeres.

Forbrænding og deponering af det affald, der ikke kan genanvendes samt håndtering af det farlige affald sikres gennem kommunens deltagelse i fælleskommunale affaldsselskaber.

Målsætning

Det overordnede mål er, at affaldet skal udnyttes, så flest mulige ressourcer bliver genanvendt og mindst muligt forbrændes eller deponeres.

Ringkøbing-Skjern Kommune følger de nationale målsætninger om ressourcegenanvendelse, herunder målet om 50 % genanvendelse af papir, glas, plast, metal, pap, træ samt organisk affald i husholdningsaffaldet i 2022. For at nå det mål er det nødvendigt at indføre indsamlingsordning af organisk dagrenovation samt emballageplast fra husholdninger.

Plan for affaldshåndtering

Ringkøbing-Skjern Kommune vil se på mulighederne for indsamling af organisk affald fra husholdninger, for at finde frem til den bedste måde at øge genanvendelsen på husholdningsaffaldet. Desuden vil der arbejdes på at udbygge miljøstationer i bl.a. byerne, så borgerne kan aflevere emballageplast, sådan som det allerede er muligt ved miljøstationerne i turistområderne, og ved døgnstationerne.

Ringkøbing-Skjern Kommune vil desuden arbejde for øget genanvendelse ved bedre kontakt til boligforeninger og viceværter, optimering af sortering i de kommunale institutioner samt i det hele taget øget information. I tillæg vil kommunen sørge for, at service og tilgængelighed af affaldsordninger øges samt øge samarbejdet med virksomheder og borgerne.

Genbrugspladserne renoveres i løbet af perioden. Fordi genanvendelsen øges, og affaldsmængderne kun stiger svagt, vil der ikke være behov for at øge kapacitet til forbrænding og deponering af affald.

Planens konsekvenser

Samlet vil planen medføre mere genanvendelse, som også vil have en positiv effekt på miljøet og klimaet.

NATIONALE RAMMER FOR AFFALDSHÅNTERINGEN

Regeringen har lagt op til øget genanvendelse i ressourceplanen "Danmark uden affald", og et af målene er, at 50 % af en række materialer i husholdningsaffaldet genanvendes i 2022.

Derudover er der allerede i dag fastlagt mål og krav om genanvendelse af bl.a. papir og emballageaffald fra husholdninger.

Affaldsplanen

Ifølge affaldsbekendtgørelsen er kommunerne forpligtet til at lave en affaldsplan hvert 6. år. Da regeringens ressourceplan først blev udsendt i efteråret 2014, blev fristen for kommunernes affaldsplan udskudt til oktober 2014, og affaldsplanen kommer herved kun til at gælde for ca. 4 år.

Det grundlæggende princip for affaldshåndtering er affaldshierarkiet, der angiver en prioritering af, hvorledes affaldet håndteres. Tankegangen er, at det bedste er at forebygge, at affaldet overhovedet opstår, og at mindst muligt affald bortskaffes ved deponering.

Affaldshierarkiet stammer fra EU's affaldsdirektiv og angiver en rangorden af, hvordan affaldet bør håndteres, med øverste som bedste form for håndtering, og den nederste, som den dårligste:

- Affaldsforebyggelse – der produceres mindre affald
- Forberedelse med henblik på genbrug
- Genanvendelse
- Anden nyttiggørelse
- Bortskaffelse

Der kan afviges fra affaldshierarkiet, hvis det sker for at opnå et bedre samlet miljømæssigt resultat.

Affaldsplanen skal indeholde en kortlægning af alle affaldsstrømme i kommunen, mens der kun skal planlægges for det affald, som kommunen indsamler eller har ansvar for – husholdningsaffald samt erhvervsaffald til forbrænding og deponi.

Regeringens ressourceplan

Affaldsplanen er udarbejdet i overensstemmelse med regeringens ressourceplan "Danmark uden affald": <http://mst.dk/borger/affald/danmark-uden-affald-ressourcestrategi-2013/>. Her er fastlagt følgende nationale mål for affaldshåndteringen i Danmark i de kommende år:

Husholdningsaffald

Der skal genanvendes mere husholdningsaffald – af især fokusmaterialerne: papir-, pap-, glas-, plast-, metal- og træaffald samt organisk affald. Der lægges desuden op til, at det organiske affald skal udnyttes til både næringsstoffer og til energiproduktion ved bioforgasning.

- Mindst 50 % af den samlede mængde af disse fraktioner skal genanvendes i 2022. Genanvendelsesprocenten beregnes på basis af de indsamlede mængder til genanvendelse set i forhold til samme mængde tillagt den samlede mængde husholdningsaffald, der forbrændes.

Bygge- og anlægsaffald

Der skal sikres bedre kvalitet i genanvendelsen af bygge- og anlægsaffald, herunder med bedre udsortering af det bygge- og anlægsaffald, der er forurennet med PCB. Desuden skal energiudnyttelse af trykimprægneret træ ske i Danmark, og der skal sikres øget genbrug af gamle mursten frem for nyttiggørelse til andre formål. Det forventes, at

- 70 % af den samlede mængde bygge- og anlægsaffald genanvendes i 2022

Have- og parkaffald

Mere end halvdelen af haveaffaldet er bedst egnet til at blive komposteret, mens en del kan energiudnyttes via enten forbrænding eller biogas. Det forventes, at

- 25 % af haveaffaldet energiudnyttes ved forbrænding eller bioforgasning i 2018. Højst 2 % af haveaffaldet deponeres, og resten komposteres.

Elskrot og batterier

Der skal indsamles mere elskrot og batterier, og der lægges op til, at

- 75 % af den gennemsnitlige, markedsførte elektronikmængde til husholdninger og 65 % af den samlede, markedsførte mængde i alt skal indsamles med henblik på genanvendelse allerede fra 2018.
- 55 % af de bærbare batterier, dvs. batterier, der anvendes i husholdningsapparater, ure o.l., skal indsamles til genanvendelse i 2018.

Affaldsregler i øvrigt

Ringkøbing-Skjern Kommune lever op til de krav, der i dag stilles i affaldsbekendtgørelsen – bl.a. om afleveringsordninger for alle husholdninger for dagrenovation, papir, pap, glas, metal, plast, PVC-affald, imprægneret træ og bygge- og anlægsaffald. Desuden har alle husholdninger og virksomheder – som krævet i affaldsbekendtgørelsen - adgang til en genbrugsplads

Kommunen overholder også bekendtgørelsens krav om, at 55 % af alt papir- og papaffald skal indsamles til genanvendelse samt, at affald, der ikke kan genanvendes, skal energiudnyttes mest muligt og at mindst muligt affald deponeres.

Endelig lever kommunen også op til kravet om at sikre ordninger for miljøfarligt og sundhedsfarligt affald både fra husholdninger og virksomheder.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen, må og skal kommunen hverken regulere eller indsamle erhvervsaffald til genanvendelse, da reglerne herfor er landsdækkende. Kommunen varetager dog tilsyn med, at virksomhederne håndterer deres genanvendelige affald efter de nationale regler, der ligesom for husholdningsaffald, lægger op til mest muligt genanvendelse.

KORTLÆGNING

Der genanvendes allerede meget affald i Ringkøbing-Skjern Kommune, både via de kommunale ordninger og ved virksomhedernes eget initiativ.

Det meste af det affald, der ikke kan genanvendes, energiudnyttes ved forbrænding, mens en lille del deponeres eller håndteres særligt som farligt affald.

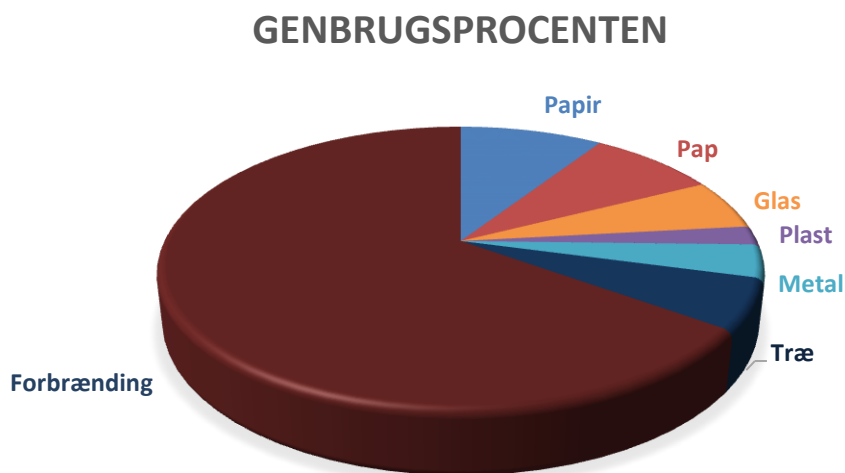
Affaldsordninger i dag

Ringkøbing-Skjern Kommune indsamler husholdningsaffald til genanvendelse via genbrugspladser samt miljø- og døgstationer, hvor borgerne leverer deres affald. Her bliver der også indsamlet farligt affald, fx batterier og elskrot. Hver anden uge får husstandene afhentet restaffaldet, dvs. den del af husholdningsaffaldet, der ikke er sorteret til genanvendelse. Dette affald køres til energiudnyttelse ved forbrænding.

I 2013 indsamlede kommunen ca. 56.000 ton affald, hvoraf 29 % blev indsamlet som dagrenovation til forbrænding. Langt størstedelen af affaldet (64 %) blev leveret på genbrugspladserne, der modtager både affald fra private husholdninger og virksomheder. Ca. 13 % af det affald, der modtages på genbrugspladserne kommer fra virksomheder. I bilag 1 kan ses samlede skemaer over affaldsmængder i Ringkøbing-Skjern Kommune i 2013.

Fokusmaterialerne i husholdningsaffaldet

Set i forhold til det nationale mål om 50 % genanvendelse af fokusmaterialerne: papir, pap, glas, plast, metal, træ og organisk affald fra husholdninger, er der i dag opnået en genanvendelse på 35 %.

Figur 1: Genanvendelse af fokusmaterialerne 2013

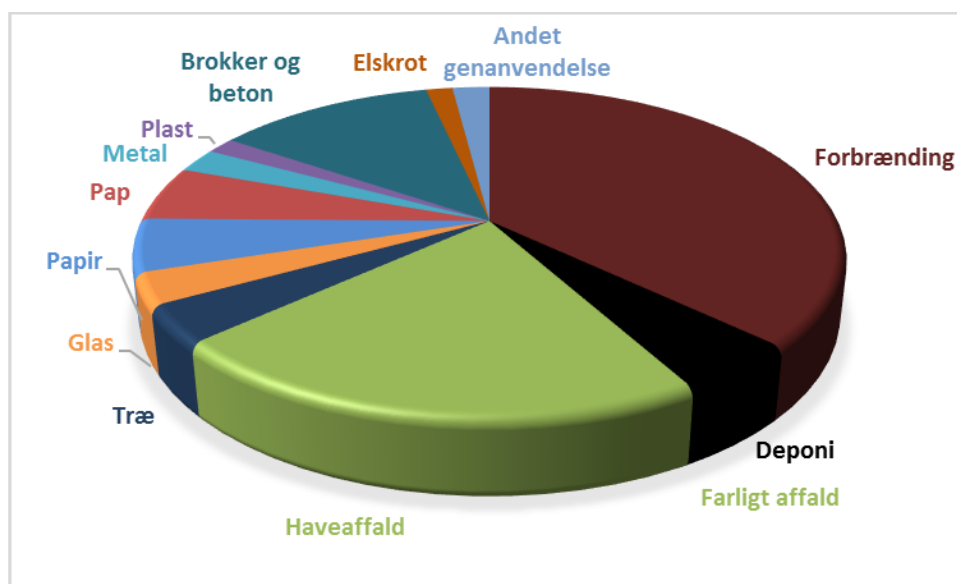
Kommunalt indsamlet affald

Ringkøbing-Skjern Kommune driver 5 store genbrugspladser og 6 mindre genbrugspladser, der modtager en lang række affaldstyper til genanvendelse, forbrænding og deponi. Pladserne modtager primært affald fra husholdninger, men er også åbne for virksomheder.

En række små genbrugspladser er ved at blive erstattet af døgstationer, der modtager pap/papir, glas/flasker, dåser/småt metal, plast/dunke/folie, småt brændbart, spraydåser, batterier og elpærer.

Desuden er opstillet en lang række mindre lokale miljøstationer, hvor der kan afleveres glas/flasker, pap/papir og batterier. Nettet af miljøstationer vil blive udbygget efter behov.

Ud over fokusmaterialerne fra husholdningsaffald indsamles også store mængder haveaffald, beton og tegl, gips, dæk o.lign. til genanvendelse. Det er grunden til, at 58 % af alt affald, som indsamles af kommunen, er leveret til genanvendelse, mens 37 % gik til forbrænding og 5 % til deponering.

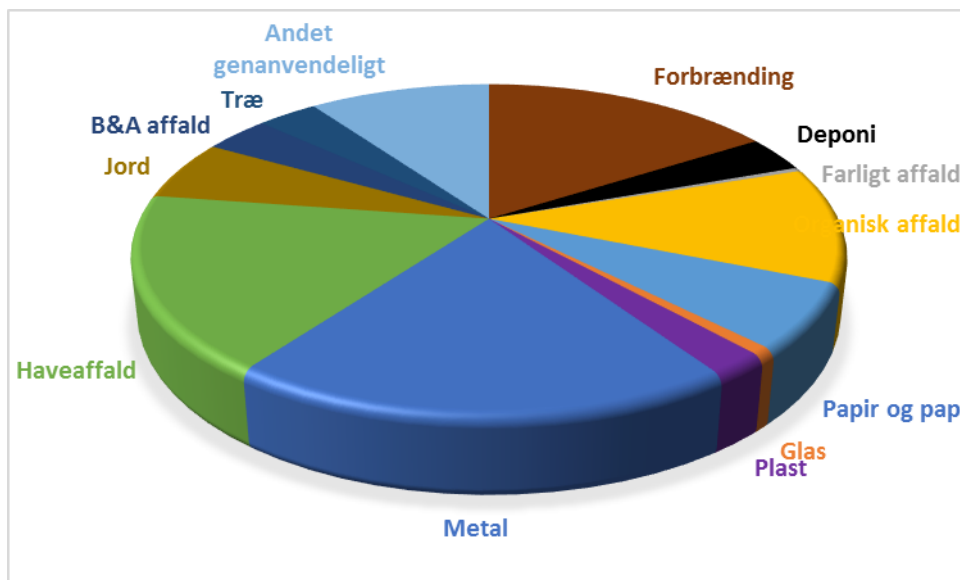
Figur 2: Kommunalt indsamlet affald - 2013

Haveaffald udgør en stor del af det affald, som modtages til genanvendelse. Det kan eksempelvis være grene, græs, træstød m.m. Der blev i 2013 indsamlet ca. 13.000 ton haveaffald via genbrugspladserne til genanvendelse.

Erhvervsaffald

Virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune er ikke forpligtet til at bruge de kommunale ordninger, men har dog ret til at levere affald til kommunens genbrugspladser, hvis de er tilmeldt kommunens ordning. Virksomheder varetager derfor typisk selv håndtering af deres affald ofte ved at indgå aftale med indsamlings- og genanvendelsesvirksomheder.

Samlet har virksomhederne i kommunen produceret ca. 74.000 ton affald, hvoraf de 80 % er gået til genanvendelse, 16 % er gået til forbrænding og 4 % er leveret til deponi.

Figur 3: Erhvervsaffald, der ikke blev håndteret af kommunen – 2013

Derudover er eksporteret 17.500 ton affald til behandling i udlandet i 2013. Der er ikke registreret import af affald i 2013.

Affaldsbehandling i dag

Ringkøbing-Skjern Kommune er medejere af flere affaldsbehandlingsanlæg, der er forpligtet til at sikre, at det affald, der ikke kan genanvendes, kan blive deponeret eller brændt.

Renovationsselskabet ESØ 90 I/S

Renovationsselskabet ESØ 90 I/S er et fælleskommunalt interessentselskab, der fungerer som modtageanlæg for erhvervsaffald, samt farligt affald fra Ringkøbing-Skjern og Varde Kommuner.

ESØ's formål er at sikre, at der etableres og drives de nødvendige anlæg og træffes de fornødne foranstaltninger til indsamling, behandling samt genanvendelse af affaldet fra de to interessentkommuner.

Sammenlagt dækker ESØ et renovationsområde på 2.745 km² med ca. 109.000 indbyggere, 45.000 husstande, 4.000 virksomheder og 15.000 sommerhuse.

ESØ modtager kommunens deponeringseggede affald, som de videreforsender via udbud. Udbud gennemføres i samarbejde med Østdeponi. Desuden varetager ESØ andre aktiviteter, som er beslægtet med/har relation til selskabets formål. Som eksempel kan nævnes udnyttelse af deponigas til produktion af energi, og udnyttelse af genanvendelige materialer, administration af dagrenovation, indsamling fra genbrugspladser, tømning af igloer, rådgivning for private og erhverv inden for affaldsområdet m.m.

ESØ samarbejder med mange andre virksomheder omkring afsætningen af affald og genbrugsmaterialer, både indenfor og udenfor kommunen. Indsamling af dagrenovation udbydes i EU-licitation ca. hvert 4. år med option på 2 år. I øjeblikket varetages indsamlingen af firmaet Meldgaard.

Energnist I/S

Energnist I/S er et fælleskommunalt selskab, som ejes af 16 kommuner. Energnist I/S er dannet pr. 1. januar 2015 ved en fusion af de fælleskommunale selskaber TAS I/S og L90. Energnist I/S har til formål at sikre ejerne afsætning af forbrændingseget affald. Selskabet ejer et forbrændingsanlæg i Esbjerg med en kapacitet på ca. 220.000 tons årligt samt et forbrændingsanlæg i Kolding med en kapacitet på ca. 155.000 ton.

De 16 kommuner dækker geografisk et areal på ca. 12.400 km², hvilket svarer til knap 29 % af Danmarks samlede areal. Befolkningen på ca. 900.000 indbyggere udgør omkring 16 % af Danmarks samlede indbyggertal.

Energnist I/S håndterer årligt ca. 430.000 ton forbrændingseget affald, som enten afhentes i kommunerne på dertil indrettede 14 omlastestationer fordelt i området eller efter nærmere aftale leveres direkte på forbrændingsanlæggene. Omlastestationerne ejes og drives af kommunerne, der også forestår selve omlastningen.

Energnist I/S benytter primært affaldsforbrændingsanlægget ved Esbjerg og Kolding til bortskaffelse af det forbrændingsegnete affald. Derudover leveres affald efter forudgående udbud affald til en række andre anlæg i Danmark. På forbrændingsanlæggene udnyttes forbrændingen af affaldet til produktion af el og fjernvarme.

Østdeponi

Østdeponi er et interessentselskab, som ejes af 7 kommuner: Ikast-Brande, Herning, Billund, Hedensted, Ringkøbing-Skjern, Varde og Vejle. De 7 kommuner dækker geografisk et areal på ca. 7.000 km², med ca. 406.000 indbyggere. Indtil 16. juli 2009 fungerede Østdeponi som deponi.

Østdeponi består af en administration i Herning og et affaldsbehandlingsanlæg i Fasterholt. Selskabet, som blev stiftet i 1979, har til formål at levere miljøforsvarlige og økonomiske håndterings- og behandlingsløsninger inden for fast affald til kommunerne. Kommunerne fastlægger selv miljøpolitikken og kan derefter benytte Østdeponi til praktiske løsninger og ydelser indenfor følgende områder:

- Drift af omlastestation/genbrugsplads
- Indsamling og håndtering af alle former for genanvendeligt affald
- Udarbejdelse af oplæg til affaldsplaner
- Alle former for indberetning af miljødata – M.v.
- Administrationsopgaver for andre affaldsselskaber

Økonomi

De samlede udgifter til affaldshåndtering i kommunen udgør ca. 58 mio. kr. (i 2013) svarende til ca. 1.000 kr. pr ton affald indsamlet og modtaget af kommunen.

Udgifterne finansieres via gebyr samt indtægter fra salg af genanvendeligt affald

Gebyr 2015	kr. inkl. moms
Affald, dagrenovation	
Bringeordning sommerhuse	550
80 l sæk, 26 tømninger/år, helårshuse + erhverv	540
80 l sæk, 38 tømninger/år, sommerhuse	790
80 l sæk, 52 tømninger/år, sommerhuse	1.080
140 l container, 26 tømninger/år, helårshuse + erhverv	890
140 l container, 38 tømninger/år, sommerhuse	1.300
140 l container, 52 tømninger/år, sommerhuse	1.780
240 l container, 26 tømninger/år, helårshuse + erhverv	1.260
240 l container, 38 tømninger/år, sommerhuse	1.840
240 l container, 52 tømninger/år, sommerhuse	2.520
360 l container, 26 tømninger/år, helårshuse + erhverv	1.750
360 l container, 38 tømninger/år, sommerhuse	2.560
360 l container, 52 tømninger/år, sommerhuse	3.500
400 l container, 26 tømninger/år, helårshuse + erhverv	1.900
600 l container, 26 tømninger/år, helårshuse + erhverv	2.515
600 l container, 52 tømninger/år, boligforeninger/boligblokke m. affaldsø	5.030
Beskyttelsesposer, 26 tømninger/år	105
Beskyttelsesposer, 38 tømninger/år	145
Beskyttelsesposer, 52 tømninger/år	215
Ekstra sække, pr. stk.	30
Nedgravet container - ugentlig tømning	11.050
Nedgravet container - tømning hver 14. dag	5.525
Nedgravet container - månedstømning	2.550
Behandlingsafgift pr. ton - Der betales et gebyr á conto. En gang årligt pr. 31. december opgøres det faktiske forbrug)	530

Tabel 1: gebyrer for dagrenovationsindsamling

Gebyr 2015	kr. inkl. moms
Genbrugsgebyr Gebyr for genbrugspladser, miljøstationer, døgstationer m.m. Boliger og sommerhuse	970
Erhvervsaffaldsgebyr Gebyr for administration og planlægning Virksomheder	465
Erhvervsaffaldsgebyr inkl. administration og planlægning	
Øvrige virksomheder	1.130
Håndværker 0-1 ansatte	3.740
Håndværker 2-10 ansatte	16.055
Håndværker over 10 ansatte	29.655

Tabel 2: Gebyrer for genbrugsplads og erhverv

Fordelingen af omkostninger og indtægter er vist i nedenstående tabel.

1.000 kr. inkl. moms	Udgifter	Indtægter
Fælles omkostninger og administrationsomkostninger	1.322	
Dagrenovation	29.216	31.204
Miljøstationer, døgstationer og genbrugspladser	27.218	31.255
Renovation i alt	57.756	62.459

Tabel 3: Omkostninger og indtægter ved affaldshåndtering 2013

Affaldsordningerne skal hvile-i-sig-selv. Det vil sige at et over- eller underskud fra et år overføres til de næste år til finansiering af nye ordninger eller reduktion af gebyrerne.

MÅLSÆTNING

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes mål, at affaldet udnyttes, så flest mulige ressourcer bliver genanvendt og mindst muligt forbrændes eller deponeres.

Inden 2022 skal kommunen opfylde de nationale mål om 50 % genanvendelse af husholdningsaffaldet, og der bør sikres bedre sortering af bygge- og anlægsaffald ved nedrivninger og renoveringer.

Affald er ressourcer

En af fremtidens store udfordringer bliver at udnytte jordens begrænsede ressourcer bedre. Vi skal have mere ud af mindre. Eksempelvis er organisk affald rigt på næringsstoffet fosfor, og elektronikaffald indeholder metaller som kobber, som er et begrænset grundstof. Ved forbrænding eller deponering af affaldet går disse værdifulde ressourcer tabt.

Kommunens "Energi 2020 strategi" sigter mod, at Ringkøbing-Skjern Kommune er 100 % selvforsynende med vedvarende energi i 2020. Synergien med affaldsplanen er klar: Udover at bevare ressourcerne i kredsløbet giver genanvendelse også en mindre udledning af CO₂.

Den fremtidige knaphed på ressourcer betyder, at priserne på råvarerne vil stige – både de rene råvarer og de genanvendte råvarer. En bedre udnyttelse af affaldet er derfor både en miljømæssig og en økonomisk gevinst.

Ringkøbing-Skjern Kommune er ikke alene om at få øje på værdien af affaldet. EU ønsker, at 50 % af husholdningsaffaldet genanvendes i 2020 og har udarbejdet en køreplan for et ressourceeffektivt Europa i 2050. Nationalt har Regeringen bl.a. i den nationale ressourceplan fastlagt et mål på 50 % genanvendelse af fokusmaterialerne: papir, pap, glas, metal, plast, træ og organisk affald fra husholdningerne.

For at Ringkøbing-Skjern Kommune kan nå målet om min. 50 % genanvendelse af husholdningsaffaldet er det nødvendigt at indføre indsamlingsordning af organisk affald samt øge indsamlingen af emballageplast fra husholdninger.

Mål for planperioden

Ringkøbing-Skjern Kommunes mål for planperioden er:

- mindst 50 % genanvendelse af fokusmaterialerne (de tørre fraktioner og det organiske affald) fra husholdninger inden 2022
- optimere sortering i kommunale institutioner
- vejledning med fokus på grøn nedrivning og kvalitet i genanvendelse af bygge- og anlægsaffald.

Ud fra erfaringer i andre kommuner er det undersøgt, hvilke genanvendelsesprocenter, der kan opnås, ved indførelse af husstandsindsamling af udvalgte fraktioner. For at opnå Ringkøbing-Skjern Kommunes mål om 50 % genanvendelse er det nødvendigt at indføre husstandsindsamling af organisk affald samt en effektiv indsamling via miljø- og døgnstationer af papir, plast, metal og glas.

PLAN FOR AFFALDSHÅNDTERING

For at opnå målet om 50 % genanvendelse af husholdningsaffald i 2022 skal døgn- og miljøstationer udbygges til at modtage emballageplast fra husholdninger.

Desuden skal serviceniveau og mulighed for affaldssortering udbygges og optimeres løbende.

Initiativer frem til 2018

Byrådet vedtog i 2013, at der skal igangsættes 7 initiativer for at opnå målene. Øvrige ordninger videreføres som beskrevet i affaldsplanens kortlægning

De 7 fokusområder er:

1. Indsamling af organisk affald
2. Indsamling af emballageplast
3. Optimering af sortering i etageboliger
4. Optimering af sortering i kommunale institutioner
5. Håndtering af bygge- og anlægsaffald
6. Samarbejde mellem kommunen, virksomheder og borgere om bedre udnyttelse af ressourcerne lokalt
7. Optimering af service og tilgængeligheden for borgere og erhverv til kommunens affaldsordninger

1) Indsamling af organisk affald

Ringkøbing-Skjern Kommune havde i målsætning som blev vedtaget af byrådet i foråret 2014 besluttet, at der skulle iværksættes et forsøg med indsamling af organisk dagrenovation. Efterfølgende er det aftalt, at denne beslutning afventer resultaterne af de forsøg, Esbjerg kommune har planlagt at gennemføre.

Hovedformålet med projektet i Esbjerg er at finde ud af, hvor nemt eller svært, det er at indføre en allerede eksisterende ordning med indsamling og behandling af organisk affald i en anden kommune end oprindelseskommunen. Det skal give os en ny praktisk erfaring med eksisterende ordninger.

Hertil laves en forsøgsordning, der omfatter:

- Håndtering af affaldet i køkkenet
- Valg af beholder/sæk til affaldet
- Indsamlingsmateriel, herunder køretøjer
- Arbejdsforhold ved indsamling af organisk affald
- Forsortering
- Afsætning

Ved at etablere en indsamlings ordning af organisk dagrenovation forventes det, at der kan indsamles 4.300 tons organisk affald til bioforgasning. Herved vil genanvendelsesprocenten i Ringkøbing-Skjern Kommune stige fra 35 % til ca. 50 %.

2) Indsamling af emballageplast

I dag er det muligt at komme af med emballageplast på de miljø- og døgstationerne, som er placeret i sommerhusområder og på døgstationerne.

Ordningen vil blive udvidet, således at det er muligt at komme af med hård emballageplast på alle kommunens store genbrugspladser og en række af miljøstationerne. Det indsamlede plast afsættes til genanvendelse.

Ved at øge antallet af afleveringssteder kan genanvendelsesprocenten hæves.

3) Optimering af sortering i etageboliger

Det skønnes, at der fra kommunens ca. 4.000 etageboliger i dag, indsamles mindre mængder genanvendelige materialer per husstand end fra enfamilieboliger. Det skal derfor undersøges, om denne formodning er rigtig. Hvis dette er rigtigt, skal følgende initiativer blive iværksat i 2016/17:

Etageboliger

Der etableres ordninger, så det er nemt for borgere i etageboliger at sortere deres affald.

Boligforeninger

Ringkøbing-Skjern Kommune vil kontakte boligforeningerne og gennem dialog finde løsninger på, hvordan affaldet kan sorteres tæt på boligen.

Kontakt til viceværter

Ringkøbing-Skjern Kommune vil informere viceværter om sorteringsmuligheder for herigennem at skabe grundlag for større fokus på sorteringen i boligforeningerne.

4) Optimering af sortering i kommunale institutioner

Alle kommunens institutioner skal sortere affaldet og bidrage til en bedre ressourceudnyttelse. Kommunen vil feje for egen dør ved at gå forrest og vise, hvordan det kan lade sig gøre i praksis. Herved bliver de kommunale institutioner et udstillingsvindue for bedre sortering af affald.

5) Håndtering af bygge- og anlægsaffald

Den vejledning, der blev udarbejdet i 2014, for hvorledes bygge- og anlægsaffald skal håndteres, skal formidles til de relevante aktører. I vejledningen er der fokus på grøn nedrivning, således at det sikres, at så mange ressourcer som muligt bliver udnyttet. Det kan for eksempel være sanitet, hele mursten, rent beton, glas og stenuld. I planperioden vil implementeringen af vejledningen blive fuldført.

6) Samarbejde mellem kommunen, virksomheder og borgere om bedre udnyttelse af ressourcerne lokalt

Der vil i planperioden være øget samarbejde mellem kommune, virksomheder, borger og frivillige organisationer om at udnytte synergien og få en bedre ressourceudnyttelse lokalt. Dette vil udmønte sig i et tættere lokalt samarbejde mellem de kommunale institutioner, virksomheder og borger i lokalområdet.

7) Optimering af service og tilgængeligheden for borgere og erhverv til kommunens affaldsordninger

Der vil i planperioden blive optimeret på eksisterende ordninger, således at tilgængelighed og service løbende udbygges. Herved sikres det, at der sker en løbende udbygning af de eksisterende ordninger

således, at indsamlingsordningerne følger udviklingen og borgernes skiftende behov til at komme af med deres affald.

Nye muligheder for at aflevere affald

Inden 2018 vil der blive etableret følgende nye muligheder for, at borgerne kan aflevere deres affald

Følgende nye tiltage forventes etableret i planperioden:

- Etablering af døgnstationer og optimering, renovering og udbygning af kommunens genbrugspladser.

Etablering af døgnstationer

De små genbrugspladser som skal lukkes, vil blive erstattet med døgnstationer.

På døgnstationerne, som er ubemandede, vil der være mulighed for at komme af med ca. 85 % af de typer genanvendelige materialer som kommer fra husstandene.

MÆNGDER, ØKONOMI OG MILJØ

De samlede affaldsmængder forventes at falde lidt i perioden, mens andelen til genanvendelse vil stige. Det betyder både, at affaldsressourcerne udnyttes bedre, og at klimabelastningen bliver mindre.

Affaldsprognose

Affaldsmængderne forventes at falde i kommunen i de kommende år – alene af den grund, at antallet af indbyggere forventes at falde med 2 % frem til 2024. I bilag 3 findes en samlet oversigt over prognose for affaldsmængder frem til 2024.

Planen lægger op til øget genanvendelse af især organisk affald. Der lægges op til øget genanvendelse af emballageplast fra husholdninger. I nedenstående tabel er opsummeret de forventede samlede mængder i den kommende periode med fokus på de fraktioner, der indgår i målet om 50 % genanvendelse af husholdningsaffaldet.

Plan	2013	2018	2022	2024
	ton	ton	ton	ton
Papir	2.720	2.600	2.580	2.550
Pap	2.453	2.390	2.370	2.350
Plast	634	620	1.010	1.010
Glas	1.695	1.660	1.640	1.620
Metal	1.114	1.090	1.080	1.070
Træ	1.706	1.670	1.650	1.630
Organisk affald	-	40	4.320	4.320
Sum genanvendelse	10.322	10.070	14.650	14.550
Sum forbrænding	19.217	18.720	13.860	13.670
Genanvendelsesprocent	35%	35%	51%	52%

Tabel 4: Prognose for affald og genanvendelse

Genanvendelse og miljø

Med en stigning i genanvendelsesprocenten for husholdningsaffald fra 35 % i 2013 til 51 % i 2022 opnås ikke blot mere ressourceudnyttelse og dermed sparede nye råstoffer men også reduktion i klimagasser, da genanvendelse typisk er væsentlig mindre energikrævende end produktion af nye ressourcer.

Med genanvendelse af organisk affald til bioforgasning spares fx gødningsressourcer, og der produceres energi. I tilknytning kan det organiske affald bidrage til udnyttelse af gyllen i de biogasanlæg, der er på vej i og omkring kommunen.

Endelig tilstræbes bedre sortering og genanvendelse af bygge- og anlægsaffald, så forurenende affald frasorteres til miljørigtig behandling, og der opnås mere højkvalitets-genanvendelse af resten af bygge- og anlægsaffaldet.

Økonomiske konsekvenser

Omkostninger ved indsamling af organisk affald til genanvendelse skal i perioden undersøges på baggrund af erfaringer fra bl.a. Esbjerg Kommune. Det skal ligeledes i perioden afklares, om den tørre fraktion i indsamlingsordning kan gennemføres med længere tømningssfrekvens for at undgå øgede omkostninger til indsamling.

BILAG 1 – AFFALD INDSAMLET AF KOMMUNEN

2013	Genanvendelse ton	Forbrænding ton	Deponi ton	Øvrigt ton
Haveaffald, trærødder	11.781			
Jord	1.135			
Småt brændbart		2.242		
Brændbart til neddeling		993		
Trykimprægneret træ		1.189		
Rent træ	2.056			
Flasker, glas, autoruder	1.710			
Papir	2.897			
Pap	2.956			
Jern, metal, kabler	1.327			
Blandet plastfolie	134			
Landbrugsplast	117			
Hård og blød pvc	132			
Bl. hård plast, havemøbler	501			
Brokker og beton	6.707			
Deponi			825	
Porcelæn, sanitet	160			
Gips	337			
Flamingo	3			
Rammer med planglas	545			
Termoruder	0			
Dæk	89			
Farligt affald				179
Mineraluld	24			
Asbest og eternit			739	
El-apparater, hårde	809			
Dagrenovation		16.244		
Total	33.420	20.668	1.564	179
Andel	60%	37%	3%	0%

BILAG 2 - REGISTRERET ERHVERVSAFFALD I DET NATIONALE AFFALDSDATASYSTEM 2013

Kode	Betegnelse	Deponering /ton	Forbrænding/ ton	Genanvendelse/ ton	Særlig behandling /ton	Total
E01	Dagrenovationslignende affald		2.091			2.091
E02	Organisk affald			8.339		8.339
E03	Forbrændingseget		9.526	2.665		12.191
E04	Deponeringseget	2.143				2.143
E05	Papir inkl. aviser			2.140		2.140
E06	Pap			291		291
E07	Glas			97		97
E08	Plast			1.068		1.068
E10	Emballage pap			2.338		2.338
E11	Emballage glas			431		431
E12	Emballage metal			41		41
E13	Emballage plast			551		551
E14	PVC			27		27
E15	Træ		0	2.151		2.152
E16	Imprægneret træ			276		276
E17	Haveaffald			12.735		12.735
E19	Jern og metal			14.486		14.486
E20	Uforurenet jord	630		15		15
E21	Forurenet jord	163		4.331		4.494
E22	Batterier			47		47
E23	Elektronik		3	1.606		1.609
E24	Bygge- og anlægsaffald	254		1.871		2.125
E25	Sten	0				0
E26	Slam < 10 % TS (flydende)			4		4
E27	Slam 10-30 % TS (blødt)			478		478
E28	Slam >30 % TS (fast)			173		173
E29	Farligt affald	11	242	508	263	1.024
E30	Gips			169		169
E31	Øvrigt affald			1.652	5	1.657
E32	Emballage træ			27		27
E33	Dæk			113		113
E34	Asfalt			605		605
E35	Restprodukter fra forbrænding			80		80
	I alt	2.570	11.862	59.316	268	74.018

BILAG 3 - PROGNOSE

Plan	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2022	2024
	ton	ton	ton	ton	ton	ton	ton	ton
Papir	2.720	2.670	2.650	2.630	2.620	2.600	2.580	2.550
Pap	2.453	2.450	2.440	2.420	2.410	2.390	2.370	2.350
Plast	634	630	630	630	620	620	1.010	1.010
Glas	1.695	1.700	1.680	1.670	1.660	1.660	1.640	1.620
Metal	1.114	1.110	1.110	1.100	1.090	1.090	1.080	1.070
Træ	1.706	1.710	1.690	1.680	1.670	1.670	1.650	1.630
Organisk affald	-	-	-	-	-	40	4.320	4.320
Sum genanvendelse	10.322	10.270	10.200	10.130	10.070	10.070	14.650	14.550
Sum forbrænding	19.217	19.220	19.080	18.960	18.850	18.720	13.860	13.670
Genanvendelses-	35%	35%	35%	35%	35%	35%	51%	52%